

Kommittémotion

Motion till riksdagen: 2014/15:1611

av Barbro Westerholm m.fl. (FP)

Riskbruk av alkohol bland åsrika kvinnor

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att förebygga och behandla riskbruk av alkohol bland åsrika personer, särskilt bland kvinnor.

Motivering

Var tionde 75-årig svensk kvinna dricker för mycket alkohol, det visar en studie som Ingmar Skoog, professor i psykiatri, har lett. I studien har man studerat äldres dryckesvanor och utvecklingen 1976–2006. Resultaten visar på att drickandet bland äldre har förändrats betydligt, inte minst bland kvinnor. Undersökningen, som är gjord vid Äldrecentrum vid Göteborgs universitet, visar på att tio procent av de 75-åriga kvinnorna dricker motsvarande en flaska vin i veckan eller mer. För 40 år sedan var siffrorna för samma grupp knappt en av hundra kvinnor. Även för män såg man en uppgång i konsumtionen av alkohol, men den var inte statistiskt säkerställd.

Fler dricker sig stillsamt till ett beroende, enligt överläkaren Sven Andreasson. Konsekvenserna är inte så dramatiska, men förödande i långa loppet. Bag-in-box-kulturen och möjligheten att dricka vin till vardags, dessutom ofta med en övertro på alkoholens gynnsamma effekter, har fått fäste – inte minst bland kvinnorna.

Att äldre kvinnor dricker mer riskabelt syns också i brottsstatistiken. Bland kvinnor misstänkta för rattfylleri har andelen 60 år eller äldre tredubblats mellan åren 2000 och 2011, från 4 till 12 procent.

Även den alkoholrelaterade dödligheten bland äldre kvinnor ökar. Antalet alkoholrelaterade dödsfall bland kvinnor över 65 år har ökat med 60 procent mellan år

2000 och 2010. Antalet äldre kvinnor som får alkoholrelaterad slutenvård har även den ökat. Åren 2004–2010 ökade antalet inläggningar med 25 procent bland äldre kvinnor.

Socialstyrelsen konstaterade i rapporten Öppna jämförelser 2012 att det saknas rutiner i kommunerna för äldre med missbruksproblem. Endast en av fem kommuner uppger att de har rutiner för omhändertagande av gruppen. Det är ett bekymmer med tanke på att vi med stigande ålder blir mer känsliga för alkoholens skadeverkningar. Många äldre tar därutöver mediciner som interagerar med alkohol.

Enligt rapporter från primärvården är man inte heller där observant på riskbruk av alkohol bland äldre personer, särskilt kvinnor. Ett äldre perspektiv på alkoholprevention inom vården kan bidra till minskade sjukvårds- och omsorgskostnader. Det är också angeläget att förebygga alkoholskador hos äldre genom att rikta insatser mot dagens medelålders.

År 2013 var vin den alkoholdryck som stod för största delen (cirka 40 procent) av alkoholkonsumtionen, beräknat i ren alkohol. Det visar rapporten Alkoholkonsumtionen i Sverige, utgiven av Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning, CAN.

Barbro Westerholm (FP)

Bengt Eliasson (FP)

Emma Carlsson Löfdahl (FP)

Lars Tysklind (FP)